УСТАНОВА АДУКАЦЫІ
«БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ІМЯ МАКСІМА ТАНКА»

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Рэктар
____________А.И. Жук
«20» 12 2024 г.

Рэгістрацыйны № УД 31-1-92/2024/буч.

СУСВЕТНАЯ ЛІТАРАТУРА XVII–XIX СТАГОДДЗЯЎ

Вучэбная праграма
ўстановы адукацыі па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці
6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя
(Беларуская мова і літаратура);
6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя
(Беларуская мова і літаратура. Замежная мова
(з указаннем мовы))

2024 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту вышэйшай адукацыі, зацверджанага 02.08.2023, рэг. № 225, вучэбных планаў спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура; Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)), зацверджаных 23.02.2023, рэг. № 050 – 2023/у, рэг. № 048 – 2023/у, рэг. № 49 – 2023/у

СКЛАДАЛЬНІК:

Т.М.Тарасава, прафесар кафедры беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», доктар філалагічных навук, прафесар

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

Г.К.Тычко, прафесар кафедры перыядычнага друку і вэб-журналістыкі факультэта журналістыкі БДУ, доктар філалагічных навук, прафесар;
Н.У.Чайка, прафесар кафедры мовазнаўства і лінгвадыдактыкі ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка», доктар філалагічных навук, прафесар

УЗГОДНЕНА:

Дырэктар
ДУА «Сярэдняя школа № 191 г. Мінска» ____________ Ю.І.Пінчук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай беларускай і замежнай літаратуры ўстановы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пратакол № 3 ад 29.10.2024 г.)

Загадчык кафедры ________________________ І.М.Мішчанчук

Навукова-метадычным саветам установы адукацыі «Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка»
(пратакол № 2 ад 24.12 2024 г.)

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых
яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства
адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага
аддзела БДПУ ________________ Я.В.Ціханава

Дырэктар бібліятэкі ________________ Н.П.Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная дысцыпліна «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» прадугледжана адукацыйным стандартам і вучэбнымі планамі падрыхтоўкі студэнтаў па спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура); 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)).

Вучэбная праграма складзена ў адпаведнасці з канцэпцыяй літаратурнай адукацыі, садзейнічае фарміраванню ў студэнтаў самастойнасці меркаванняў, вучыць выказваць і адстойваць уласныя погляды і думкі, аргументаваць іх, абапіраючыся на канкрэтныя навуковыя факты.

Мэта і задачы вучэбнай дысцыпліны.

Мэта вучэбнай дысцыпліны «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» – раскрыць багацце, шматстайнасць, непаўторнасць сусветнай літаратуры на розных этапах яе развіцця, а таксама ў яе сувязях з літаратурным працэсам у Беларусі; акрэсліць месца беларусаў у свеце і прадстаўнікоў іншых народаў у Беларусі, убачыць беларускую літаратуру сярод літаратур замежных краін на розных этапах іх развіцця, зразумець, што новае ў прачытанні сусветна вядомых аўтараў адкрылі беларусы, якім чынам беларуская літаратура і яе творцы ўздымаюць на новы ўзровень духоўныя каштоўнасці народаў свету.

Задачы вучэбнай дысцыпліны:

– акрэсліць асноўныя этапы, заканамернасці літаратурнага працэсу ў розных рэгіёнах свету, іх канкрэтна-гістарычны і разам з тым «вечны» сэнс;

– абазначыць тыпалагічныя адметнасці вядучых літаратурна-мастацкіх кірункаў, плыняў, школ, што знайшлі сваё ўвасабленне ў прадстаўнікоў іншых народаў і пакаленняў;

– даць звесткі пра жыццёвы і творчы шлях пісьменнікаў, якія адыгралі асаблівую ролю ў сусветным літаратурным працэсе;

– ахарактарызаваць асноўныя творы замежных пісьменнікаў, якія складаюць «залаты фонд» літаратуры, выявіць іх агульначалавечы змест, актуалізаваць іх значэнне ў айчынным літаратурным працэсе;

– раскрыць сэнсавую глыбіню, шматзначнасць і непаўторнасць тых вобразаў замежных пісьменнікаў, якія набылі агульначалавечае значэнне, «новае жыццё» ў кантэксце іншанацыянальных літаратур і ў творчасці прадстаўнікоў розных пакаленняў;

– выявіць нацыянальную адметнасць і разам з тым акрэсліць агульнае ў змястоўна-фармальнай структуры твораў пісьменнікаў народаў свету.

Месца вучэбнай дысцыпліны ў сістэме падрыхтоўкі спецыяліста з вышэйшай адукацыяй.

Вучэбная дысцыпліна «Сусветнай літаратуры XVII–XIX стагоддзяў» адносіцца да модулю «Сусветны літаратурны працэс» і ўваходзіць у кампанент

установы вышэйшай адукацыі. Згодна вучэбным планам па спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура); 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)) вучэбная дысцыпліна «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» уваходзіць у цыкл спецыяльных вучэбных дысцыплін і вывучаецца студэнтамі ў чацвёртым семестры побач з дысцыплінамі сацыяльна-гуманітарнага блока, што дае магчымасць выкарыстоўваць набытую інфармацыю ў працэсе засваення дадзенай дысцыпліны.

Вучэбная дысцыпліна «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» мае генетычна абумоўленыя сувязі з дысцыплінамі літаратуразнаўчага цыклу – «Уводзіны ў літаратуразнаўства», «Гісторыя беларускай літаратуры XVII–XVIII стагоддзяў», «Гісторыя беларускай літаратуры XIX стагоддзя». Атрыманыя веды дазволяць сфарміраваць у студэнтаў уяўленне пра непарыўнасць літаратурнага развіцця ў маштабах агульначалавечай культуры і яго дыскрэтнасць у адлюстраванні асаблівасцей пэўных эпох і народаў, зразумець, што літаратура – гэта незаменны сродак фарміравання маральна-каштоўнасных арыенціраў маладога чалавека, яго духоўна-эстэтычнага патэнцыялу, творчай запатрабаванасці.

У выніку вывучэння дысцыпліны студэнт павінен:

ведаць:

– асноўныя літаратурныя эпохі, кірункі, стылі, іх асаблівасці;

– этапы і заканамернасці сусветнага літаратурнага працэсу, асаблівасці літаратуры еўрапейскіх краін і краін амерыканскага кантынента;

– традыцыйнае і наватарскае ў сусветным літаратурным працэсе на розных этапах яго развіцця, у творчасці прадстаўнікоў аднаго кірунку, таго ці іншага пісьменніка;

– жыццёвы і творчы лёс пісьменнікаў, якія аказалі найбольшы ўплыў на развіццё сусветнага літаратурнага працэсу;

– тэксты замежных пісьменнікаў, якія прапануюцца для абавязковага прачытання;

– факты і спецыфіку функцыянавання сусветнай літаратурнай класікі ў беларускай культуры.

умець:

– выяўляць агульнае і асаблівае ў развіцці сусветнага літаратурнага працэсу ў яго суадносінах з нацыянальным;

– вызначаць тыпалагічныя асаблівасці, характэрныя для таго ці іншага літаратурнага кірунку, метаду, стылю;

– аналізаваць твор у кантэксце эпохі, кірунку, творчасці пісьменніка;

– аналізаваць мастацкі твор з пазіцый яго фармальна-змястоўных кампанентаў;

– характарызаваць спадчыну пісьменніка, яго сюжэты і вобразы праз іх успрыманне, інтэрпрэтацыю ў творчасці прадстаўнікоў іншай эпохі і нацыі;

валодаць:

– адпаведным паняційным і тэрміналагічным апаратам;

– навыкамі розных спосабаў аналізу літаратурнага твора;

– навыкамі навуковай дыскусіі, прэзентацыі даследчых вынікаў і праектных рашэнняў;

– сучаснай методыкай і метадалогіяй літаратуразнаўчых даследавання.

Патрабаванні да кампетэнцый.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» павінна забяспечыць фарміраванне ў навучэнцаў спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура) наступнай кампетэнцыі:

СК 10. Характарызаваць асаблівасці развіцця нацыянальных літаратур на розных гістарычных этапах, улічваючы заканамернасці літаратурнага працэсу замежных краін як цэласнай з’явы.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» павінна забяспечыць фарміраванне ў навучэнцаў спецыяльнасці 6-05-0113-02 Філалагічная адукацыя (Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы)) наступнай кампетэнцыі:

СК 6. Характарызаваць асаблівасці развіцця нацыянальных літаратур на розных гістарычных этапах, улічваючы заканамернасці літаратурнага працэсу замежных краін як цэласнай з’явы.

У рамках адукацыйнага працэсу па вучэбнай дысцыпліне «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» студэнт павінен набыць не толькі тэарэтычныя і практычныя веды, уменні і навыкі па спецыяльнасці, але і развіць свой каштоўнасна-асобасны, духоўны патэнцыял, сфарміраваць якасці патрыёта і грамадзяніна, гатовага да актыўнага ўдзелу ў эканамічным, вытворчым, сацыяльна-культурным і грамадскім жыцці краіны.

Усяго на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны «Сусветная літаратура XVII–XIX стагоддзяў» адведзена:

– для дзённай формы атрымання адукацыі 108 гадзін, з іх 56 аўдыторных гадзін. Размеркаванне гадзін па відах занятасці:

лекцыі – 28 гадзін, практычныя заняткі – 28 гадзін.

52 гадзіны адведзена на самастойную работу студэнтаў.

Працыёмкасць вучэбнай дысцыпліны складае 3 заліковыя адзінкі.

Прамежкавая форма атэстацыі праводзіцца ў адпаведнасці з вучэбным планам спецыяльнасці ў форме заліка ў IV семестры.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

Тэма 1. XVII стагоддзе і літаратурны працэс. Барока

Крызіс гуманізму. Літаратурная барацьба. Фарміраванне асноўных літаратурных кірункаў. Барока як мастацка-эстэтычная сістэма. Барока ў Іспаніі: П. Кальдэрон, яго рэлігійна-філасофскія (гісторыка-філасофскія) драмы. Жанр махлярскага рамана ў іспанскай літаратуры. Барока ў Германіі: паэзія Трыццацігадовай вайны (М. Опіц, П. Флемінг, А. Грыфіус, Ф. Логау, народная песня): асноўныя матывы, вобразы. Раман Грымельсгаўзена «Сімпліцысімус»: дваістасць чалавека і свету.

Пераклады на беларускую мову. Барока ў славян і беларусаў. Буйнейшы прадстаўнік – Сімяон Полацкі. «Высокае» і «нізкае» барока.

Тэма 2. Класіцызм

Філасофская аснова – картэзіянства. Гістарычныя этапы ў развіцці класіцызму ў Францыі. Тэорыя класіцызму Н. Буало. Оды Ф. Малерба, байкі Ж. Лафантэна. Маральная праблематыка ў прозе французскіх класіцыстаў: М. Лафайет («Прынцэса Клеўская»), Б. Паскаль («Думкі»), Ф. Ларашфуко («Максімы»), Ж. Лабруер («Характары, або Норавы нашага стагоддзя»). Жанры трагедыі (П. Карнель, Ж. Расін) і камедыі (Мальер). «Сід» Карнэля як узор літаратуры класіцызму 1-га перыяду. «Андрамаха» Расіна – новая канцэпцыя ў класіцызме 2-га перыяду.

Мальер: асноўныя этапы жыцця і творчасці. Драматургічная рэформа Мальера. Камедыі «Скупы», «Тарцюф», «Мешчанін у дваранах», «Дон Жуан» і іншыя: традыцыйнае і наватарскае. Камедыі Мальера на беларускай сцэне. Перайманне сюжэтаў і вобразаў Мальера ў п’есах беларускіх аўтараў (Ф. Уршуля Радзівіл і інш.).

Літаратура Англіі. Традыцыі барока і класіцызму. Дж. Мільтан: звесткі з жыцця і творчасці. Паэма «Страчаны рай». «Ад вовне и Ад внутри»: Сатана. Вобразы Адама і Евы, матывы спакушэння і грэхападзення. Тэматыка «Вернутага раю».

Тэма 3. XVIII стагоддзе: Асветніцтва

XVIII стагоддзе і яго месца ў гісторыі сусветнай літаратуры. Асветніцтва як комплекс ідэй у культурным руху Еўропы. Сувязь літаратуры з філасофіяй і эстэтыкай. Асноўныя літаратурныя кірункі. Водгукі барока ў камедыях плашча і шпагі К. Гоцы, жанр тэатральнай казкі – ф’ябы. Мастацтва ракако (паэзія кахання Э. Парні, элементы ў «Арлеанскай нявінніцы» Вальтэра). Асветніцкі класіцызм: роля грамадства, ідэя выхавання чалавека. Новы тып героя – мудраца, інтэлектуала (Вальтэр, «Рымскія элегіі» Гётэ). Асветніцкі рэалізм: вывучэнне сацыяльнага становішча чалавека і яго лёсу ў грамадстве, сацыяльна актыўны герой, дзейснае адстойванне ім сваіх інтарэсаў, герой як прадстаўнік саслоўя, праблема яго эвалюцыі. Сентыменталізм як напрамак Сталага Асветніцтва: культ пачуццяў, культ прыроды, ідэалізацыя патрыярхальнага

сялянскага ладу, непрыманне цывілізацыі і горада як крыніцы заганаў асобы і грамадства. Перадрамантызм – умоўная назва пераходных літаратурных з'яў (стваральнікі «гатычнага рамана» Г. Уолпал, Г. Радкліф; «Паэмы Асіяна» Дж. Макферсана паводле гэльскага фальклору Шатландыі). Жанравая характарыстыка літаратуры Асветніцтва.

Асветніцтва ў славян. Яго антыфеадальны, антыкаталіцкі характар (Польшча), насычанасць ідэямі нацыянальнага вызвалення: супраць аўстрыйскага абсалютызму (Чэхія), турэцкага прыгнёту (Сербія, Балгарыя), як процістаянне прыгону і самаўладдзю (Расія). Асветніцкая літаратура на беларускіх землях.

Тэма 4. Асветніцтва ў Англіі

Англійскі раман – «классический, старинный, отменно длинный-длинный-длинный, нравоучительный и чинный» (А. Пушкін). Раман прыгод і падарожжаў. Д. Дэфо «Рабінзон Круза». Раман Дж. Свіфта «Падарожжы Гулівера». Жанр сентыментальнага рамана: Л. Стэрн «Сентыментальнае падарожжа па Францыі і Італіі». Р. Бёрнс. Аўтабіяграфічныя матывы ў лірыцы Р. Бёрнса. Паэзія як летапіс роднага краю і біяграфія Часу. Героі Бёрнса. Тэма кахання. Жанравае багацце: вершы, эпіграмы, музычна-драматычны жанр кантаты і інш.

Дэфо і Свіфт па-беларуску. Рабінзанада ў сусветнай літаратуры (у т.л. «Палескія рабінзоны» Я. Маўра). Пераклады на беларускую мову, тыпалагічныя сыходжанні.

Тэма 5. Асветніцтва ў Францыі

Асветніцтва ў Францыі. Грамадска-палітычнае значэнне дзейнасці французскіх асветнікаў: Вальтэр і вальтэр'янства, Дзідро і «Энцыклапедыя», Русо і русаізм. Філасофскія аповесці Вальтэра. Уплыў вальтэр'янства на развіццё філасофскай, сацыяльна-палітычнай думкі ў Беларусі. Д. Дзідро – прадстаўнік рэалістычнага мастацтва ў драматургіі і прозе, у тэорыі асветніцкага рэалізму. Ж.Ж. Русо – прадстаўнік сентыменталізму. Першыя сацыяльна-палітычныя камедыі ў французскай літаратуры: «Севільскі цырульнік, або Марная перасцярога» і «Вар'яцкі дзень, або Жаніцьба Фігаро» П. А. К. Бамаршэ.

Пастаноўкі оперы Дж. Расіні «Севільскі цырульнік» і В.А. Моцарта «Жаніцьба Фігара» на беларускай сцэне (пераклад апошняй на беларускую мову ў 1936 г. А. Дударом). Асветніцтва ў Францыі як адна з перадумоў Вялікай французскай рэвалюцыі 1789–1794 гг., яго ўплыў на жыццё тагачаснай Еўропы (у т.л. на Беларусь).

Тэма 6. Асветніцтва ў Германіі

Поспехі нямецкага Асветніцтва ў галіне філасофіі і тэорыі мастацтва. Тэарэтык і практык рэалістычнага мастацтва – Г.Э. Лесінг. Нацыянальна-культурны рух «Бура і націск» – этап асветніцкай літаратуры. Гётэ і Шылер як прадстаўнікі шцюрмерства (старонкі з біяграфіі).

Ф. Шылер. Шляхі да справядлівай грамадскай пабудовы ў творчасці нямецкага асветніка: індывідуальны бунт («Разбойнікі»), народнае паўстанне («Змова Фіеска ў Генуі»), выхаванне манарха («Дон Карлас»). Перыяд веймарскага класіцызму ў творчасці Шылера і Гётэ (канцэпцыя эстэтычнай адукацыі і выхавання; 1797 – год балад). Шылер як адзін з найбольш вядомых драматургаў свету.

І.В Гётэ. Перыядызацыя жыцця і творчасці. Гётэ – паэт-лірык (балада «Лясны цар», пераклады па-беларуску). Гётэ – празаік (раман «Пакуты маладога Вертэра»). Трагедыя «Фаўст»: з гісторыі вечнага вобраза, спецыфіка яго распрацоўкі ў творчасці Гётэ. Пошукі Фаўстам сэнсу чалавечага жыцця і ўласнага прызначэння, пошукі Ісціны. «Спакушэнні» на шляху героя. Фаўст і Мефістофель. Фаўст і Вагнер. Фаўст і Маргарыта. Фаўст і Алена Спартанская. Эвалюцыя вобраза загалоўнага героя. Канкрэтна-гістарычны змест і вечны сэнс вобраза Фаўста.

Перастварэнне вобразаў рамана «Пакуты маладога Вертэра» (В.А. Моцарт «Сімфонія № 40, Вертэраўская», У. Пленцдорф «Новыя пакуты маладога Вертэра» і інш.). Вертэраўскі тып героя. Гётэ і выяўленчае мастацтва (ілюстрацыі да твораў Гётэ, у т.л. А. Кашкурэвіча: новае прачытанне трагедыі «Фаўст» у XX ст.). Гётэ і тэатр (1860-я гады як час пачатку шырокага знаёмства з творамі нямецкага драматурга на Беларусі. Пастаноўкі XIX–XX стагоддзяў). Гётэ і музыка: опера Ш. Гуно «Фаўст», опера Ж. Маснэ «Вертэр». Гётэ па-беларуску. Афарызмы, цытаты з Гётэ. Прысвячэнні Гётэ.

Тэма 7. Сусветная літаратура 1-й паловы XIX стагоддзя: агульная характарыстыка. Рамантызм

Вылучэнне гістарычных перыядаў: асноўныя літаратурна-мастацкія крытэрыі. Новы этап у развіцці сусветнага літаратурнага працэсу. Складванне асноўных літаратурных кірункаў (рамантызм, рэалізм) у еўрапейскіх літаратурах. Фарміраванне рамантызму пад уплывам сацыяльна-палітычных падзей у 2-й палове 1790-х гадоў (Германія, Англія, Францыя), 1800-я гады (Італія, Іспанія, Расія), паўсямеснае яго распаўсюджванне ў 1830–1940-я гады. Эстэтычныя передумовы, філасофскае абгрунтаванне ідэй рамантыкаў. Рамантызм як літаратурна-мастацкі кірунак.

Сінтэз мастацтваў у рэчышчы рамантычнага светаўспрымання: літаратуры і музыкі (песні Ф. Шуберта на словы В. Мюлера: цыклы «Прыгожая млынарка», «Зімні шлях»; вакальныя цыклы Р. Шумана на словы Г. Гейнэ, А. Шаміса, музыка да «Манфрэда» Дж. Г. Байрана), літаратуры і жывапісу (В. Ваньковіч «А. Міцкевіч на скале Аю-Даг», уплыў «Крымскіх санетаў» на беларускага мастака) і інш.

Тэма 8. Рамантызм у літаратуры Германіі

Праграмныя працы («Фрагменты» Ф. Шлегеля). Мастацтва як вышэйшая ступень разумення свету. Самы важны яе від – музыка. Вобраз паэта ў рамане Наваліса «Генрых фон Офтэрдынген».

Паэзія нямецкага рамантызму. Вершы, прысвечаныя старажытнай Эладзе і хрысціянству (Ф. Гёльдэрлін). Паэты Гейдэльбергскай школы: К. Брэнтана і Арнім. Цыкл балад «Нямецкія народныя паданні» А. Шаміса, паэтычны цыкл «Каханне і жыццё жанчыны» (музыка Р. Шумана). Паэзія і музыка ў творчасці Ё. Айхендорфа. Жыццёвы і творчы шлях В. Мюлера: сувязь з народам, трагічнасць жыцця.

«Песнярова пракляцце» Л. Уланда і «Курган» Я. Купалы: вобразы ваяўнічых тыранаў-уладароў, мужных і праўдзівых песняроў, тэматыка песень вандроўных спевакоў, аўтарскае слова ў творах. «Катрыншчык» Мюлера на музыку Шуберта і беларускі пераклад. Кніга перакладаў нямецкіх паэтаў-рамантыкаў па-беларуску – «Закаханы вандроўнік» (Мінск, 1989): тыпалагічная блізкасць нямецкай паэзіі матывам і вобразам беларускай лірыкі.

Проза нямецкага рамантызму: браты Грым, Генрых фон Клейст (у т.л. драматургія апошняга). Уплыў музыкі і жывапісу на творчасць Э.Т.А. Гофмана: казкі і лібрэта («Шчаўкунок» як аснова для «Казак Гофмана» французскага кампазітара Ж. Офенбаха). Фантастычнае і рэальнае ў свеце Гофмана. Пераклады Гофмана па-беларуску, пастаноўкі на беларускай сцэне.

Тэма 9. Рамантызм у літаратуры Англіі Нацыянальныя асаблівасці рамантызму. Росквіт паэзіі і асновы рамантычнай літаратуры ў паэзіі «Азёрнай школы». Проза: В. Скот – стваральнік жанру гістарычнага рамана.

Дж. Г. Байран. Жыццёвы і творчы шлях. «Усходнія» паэмы («Карсар», «Гяур»). Паэма «Шыльёнскі вязень». Вечныя вобразы ў творах (Праметэй, Дон Жуан). Вобразы тытанаў сусветнай культуры («Прароцтва Дантэ»). Матывы адчаю і адзіноты («Стансы да Аўгусты» – «Калі згасіў праменне змрок...»), пачуцці асуджанасці і працяг жыцця («Змрок на душы маёй...»), філасофскі роздум над сутнасцю існавання – спалучэнне гэтых тэм і матываў у «Паломніцтве Чайльда Гарольда».

Байранізм як спецыфічны кірунак еўрапейскай рамантычнай думкі. Сацыяльна-рэвалюцыйныя, нацыянальна-вызваленчыя матывы ў творчасці Дж. Байрана і Я. Купалы. Уплыў байранізму на беларускую паэзію. Прысвячэнні Байрану: Я. Лучына, У. Караткевіч.

Тэма 10. Рамантызм у літаратуры Францыі

Проза: узнікненне жанру рамана-споведзі (аповесці «Атала», «Рэне» Ф.Р. Шатабрыяна, «Адольф» Б. Канстана, «Споведзь сына стагоддзя» А. дэ Мюсэ), спецыфіка гістарычнага рамана («Сен-Мар» А. дэ Віні, раманы А. Дюма), жанр сацыяльнага рамана (Жорж Санд).

В. Гюго. Прадмовы да драмы «Кромвель» як літаратурны маніфест французскага рамантызму. Жанр гістарычнага рамана ў творчасці В. Гюго. Раман «Сабор Парыжскай Божай Мацеры»: зварот да гістарычнага мінулага, нацыянальнай гісторыі. Вобраз Сабора – раманскае і гатычнае, «мясцовы каларыт», сімволіка вобразаў, Сабор як галоўны герой рамана. Супастаўленні і

проціпастаўленні дзеючых асоб, выключнасць характараў і выключнасць абставін. Сінтэз мастацтваў. Паэзія Гюго: успаміны, роздум, адлюстраванне падзей жыцця («Сейбіт», «Захад сонца», «На барыкадзе»).

Тэма 11. Рамантызм у літаратуры ЗША

Проза: распрацоўка жанру рамана (гістарычнага, прыгодніцкага, марскога, бытавога) ў творчасці Ф. Купера. Пачынальнік жанру дэтэктыўнай прозы Э. По, майстэрства навелы: атмасфера жахлівага, праніклівасць героя і інш. Паэзія: Э. По – тэма адчаю і смутку ў вершах, «страшнае» ў «натуральным», паводле В. Брусава (паэма «Крумкач»), памяць пра жонку, якую страціў (паэма «Анабель Лі»). Услаўленне патрыярхальнага мінулага ў творчасці Г. Лангфэла – «Спеў аб Гаяваце» – «індзейская Эда», гістарычнае і міфалагічнае ў паэме. Рамантычная туга па казачнаму мінуламу. Нацыянальныя асаблівасці рамантызму ў літаратуры ЗША.

Тэма 12. Сусветная літаратура XIX стагоддзя: агульная характарыстыка. Рэалізм

Літаратура рэалізму ў XIX ст.: тыпалогія літаратурнага кірунку. Паняцце «крытычны рэалізм». Філасофія пазітывізму як адна з асноў зараджэння і развіцця рэалістычнай літаратуры. Асноўная формула, спасціжэнне законаў фарміравання асобы пад уплывам асяроддзя. Сувязі з філасофіяй, прыродазнаўчымі навукамі. Асноўныя прынцыпы (праўдзівасць, гістарызм, псіхалагізм, навуковае вывучэнне і інш.). Мара пра ідэал (у сацыяльных нізах), крушэнне ілюзій (у т.л. на разумовую пабудову грамадства). Асноўны канфлікт. Сінтэз традыцый. Роля мастацкай дэталі (падрабязнасцей быту, пейзажа, партрэта, жэста, суб'ектыўных рэакцый, мовы, інтэр'ера).

Тэма 13. Рэалізм у літаратуры Францыі

Паэзія: П. Ж. Беранжэ.

Проза – Ф. Стэндаль. Вывучэнне «італьянскага характару» ў кантэксце тагачасных палітычных падзей (навела «Ваніна Ваніні»). Працяг пошукаў чалавекам моцных пачуццяў. Тэма страчаных ілюзій у святле рэалістычнага вывучэння рэчаіснасці: раман «Чырвонае і чорнае» як «хроніка XIX стагоддзя».

П. Мерымэ – гістарычныя сюжэты, майстэрства рэалістычнага апавядання ў творах (навела «Кармэн» як аснова оперы французскага кампазітара Ж. Бізэ «Кармэн»).

А. дэ Бальзак. Гісторыя Францыі перыяду Рэстаўрацыі і ліпеньскай манархіі ў творах А. дэ Бальзака. Філасофскі раман «Шчыгрынавая скура». Задума і план «Чалавечай камедыі», асаблівасці яе ажыццяўлення. Вечны вобраз скупога. «Габсэк» Бальзака: спалучэнне рэалістычнага і рамантычнага, высокага і нізкага, гіпербалізацыі і індывідуалізацыі вобраза. Майстэрства Бальзака-псіхолага, мастака (рэмбрантаўскі партрэт), роля колеру і гуку ў структуры мастацкага вобраза.

Г. Флабер. Эстэтычныя погляды, літаратурная спадчына пісьменніка. Складанасць вобраза спадарыні Бавары ў аднайменным рамане. Асаблівасці

гістарычнага рамана ў творчасці Флабера («Саламбо»). Тэма страчаных ілюзій і яе вырашэнне ў іншым гістарычным кантэксце (раман «Выхаванне пачуццяў»). Выкрыццё заганаў буржуазнага грамадства. Майстэрства мастацкага слова Флабера.

Тэма 14. Рэалізм у літаратуры Англіі

Віктарыянства як перыяд і лад жыцця, ідэалогія і духоўная атмасфера. Прадстаўнікі т.зв. «бліскучай плеяды»: Ч. Дзікенс, У. Тэкерэй, сёстры Брантэ. Адлюстраванне заганаў віктарыянскай Англіі ў раманах Ч. Дзікенса. Цяжкасці жыццёвых выпрабаванняў, што выпалі на долю героя, перамога дабра і пакаранне зла ў рамане «Прыгоды Алівера Твіста». Іншыя «выхаваўчыя» раманы пісьменніка. Асаблівасці меладраматызму ў творчасці Дзікенса, тыпалагічныя паралелі з яго элементамі ў беларускай літаратуры (вастрыня інтрыгі і перабольшванне эмацыянальнасці, рэзкае супрацьстаянне дабра і зла і маралізатарскія тэндэнцыі і інш.). «Ярмарка пыхлівасці» У. Тэкерэя: сацыяльна-палітычныя, маральныя праблемы, іронія і сатыра ў творы, праблема «рамана без героя». Раман Ш. Брантэ «Джэн Эйр».

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ «СУСВЕТНАЯ ЛІТАРАТУРА XVII–XIX СТАГОДДЗЯЎ»
дзённая форма атрымання адукацыі

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы, пытанні па тэме	Колькасць аўдыторных гадзін		Самастойная (пазааўдыторная) работа	Метадычныя дапаможнікі, сродкі навучання	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Практычныя заняткі				
1	2	3	4	5	6	7	8
	СУСВЕТНАЯ ЛІТАРАТУРА XVII-XIX стагоддзяў	**28**	**28**	**52**			
1.	***XVII стагоддзе і літаратурны працэс. Барока***	**2**		**2**			
	1. Крызіс гуманізму. Літаратурная барацьба. 2. Фарміраванне асноўных літаратурных кірункаў. Барока як мастацка-эстэтычная сістэма. 3. Барока ў Іспаніі: П. Кальдэрон, яго рэлігійна-філасофскія (гісторыка-філасофскія) драмы. 4. Барока ў Германіі: паэзія. 5. Раман Грымельсгаўзена «Сімпліцысімус»: дваістасць чалавека і свету. 6. Барока ў славян і беларусаў. Буйнейшы прадстаўнік – Сімяон Полацкі. «Высокае» і «нізкае» барока. 7.	2		2	Мультымедыйная прэзентацыя	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6]	Выступленне з паведамленнямі.

2.	***Класіцызм***	**2**	**4**	**4**			
	1. Філасофская аснова – картэзіянства. Гістарычныя этапы ў развіцці класіцызму ў Францыі. Тэорыя класіцызму Н. Буало. 2. Оды Ф. Малерба, байкі Ж. Лафантэна. 3. Маральная праблематыка ў прозе французскіх класіцыстаў. «Сід» Карнэля як узор літаратуры класіцызму 1-га перыяду. 4. «Андрамаха» Расіна – новая канцэпцыя ў класіцызме 2-га перыяду. 5. Мальер: асноўныя этапы жыцця і творчасці. Камедыі «Скупы», «Тарцюф», «Мешчанін у дваранах», «Дон Жуан» і іншыя: традыцыйнае і наватарскае. 6. Літаратура Англіі. Традыцыі барока і класіцызму. Дж. Мільтан.	2	4	4	Мультымедый ная прэзентацыя. Мастацкія тэксты	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6]	Вуснае апытванне
3.	***XVIII стагоддзе: Асветніцтва***	**2**		**2**			
	1. XVIII стагоддзе і яго месца ў гісторыі сусветнай літаратуры. Асветніцтва як комплекс ідэй у культурным руху Еўропы. 2. Асноўныя літаратурныя кірункі. Водгукі барока ў камедыях плашча і шпагі К. Гоцы, жанр тэатральнай казкі – ф’ябы. 3. Мастацтва ракако (паэзія кахання Э. Парні, элементы ў «Арлеанскай нявінніцы» Вальтэра). 4. Асветніцкі класіцызм: роля грамадства, ідэя выхавання чалавека. 5. Асветніцкі рэалізм. 6. Сентыменталізм як напрамак Сталага Асветніцтва. 7. Перадрамантызм – умоўная назва пераходных літаратурных з’яў. 8. Жанравая характарыстыка літаратуры Асветніцтва. 9. Асветніцтва ў славян.	2		2	Мастацкія тэксты	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6]	Выступленне з паведамленнямі.
4.	***Асветніцтва ў Англіі***	**2**	**2**	**2**			
	1. Англійскі раман. 2. Раман прыгод і падарожжаў. Д. Дэфо «Рабінзон Круза». Раман Дж. Свіфта «Падарожжы Гулівера». 3. Жанр сентыментальнага рамана: Л. Стэрн «Сентыментальнае падарожжа па Францыі і Італіі».	2	2	2	Мастацкія тэксты. Мультымедый ная прэзентацыя.	Асн. [1] Дад. [4] [5]	Выступленне з паведамленнямі.

	4. Р. Бёрнс. Аўтабіяграфічныя матывы ў лірыцы Р. Бёрнса. Жанравае багацце: вершы, эпіграмы, музычна-драматычны жанр кантаты і інш. 5. Дэфо і Свіфт па-беларуску. Рабінзанада ў сусветнай літаратуры (у т.л. «Палескія рабінзоны» Я. Маўра).					[6]	
5.	***Асветніцтва ў Францыі***	**2**	**2**	**4**			
	1. Асветніцтва ў Францыі. Грамадска-палітычнае значэнне дзейнасці французскіх асветнікаў: Вальтэр і вальтэр'янства, Дзідро і «Энцыклапедыя», Русо і русаізм. 2. Філасофскія аповесці Вальтэра. Уплыў вальтэр'янства на развіццё філасофскай, сацыяльна-палітычнай думкі ў Беларусі. 3. Д. Дзідро – прадстаўнік рэалістычнага мастацтва ў драматургіі і прозе, у тэорыі асветніцкага рэалізму. 4. Ж.Ж.Русо – прадстаўнік сентыменталізму. 5. Першыя сацыяльна-палітычныя камедыі ў французскай літаратуры: «Севільскі цырульнік, або Марная перасцярога» і «Вар'яцкі дзень, або Жаніцьба Фігаро» П.А.К. Бамаршэ. 6. Асветніцтва ў Францыі як адна з перадумоў Вялікай французскай рэвалюцыі 1789 – 1794 гг., яго ўплыў на жыццё тагачаснай Еўропы (у т.л. на Беларусь).	2	2	4	Ілюстрацыйны матэрыял	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6]	Вуснае апытванне
6.	***Асветніцтва ў Германіі***	**2**	**2**	**4**			
	1. Поспехі нямецкага Асветніцтва ў галіне філасофіі і тэорыі мастацтва. Тэарэтык і практык рэалістычнага мастацтва – Г.Э.Лесінг. 2. Ф. Шылер. Шляхі да справядлівай грамадскай пабудовы ў творчасці нямецкага асветніка: індывідуальны бунт («Разбойнікі»), народнае паўстанне («Змова Фіеска ў Генуі»), выхаванне манарха («Дон Карлас»). 3. І.В. Гётэ. Перыядызацыя жыцця і творчасці. Гётэ – паэт-лірык. Гётэ – празаік. Трагедыя «Фаўст».	2	2	4	Мастацкія тэксты. Мультымедыйная прэзентацыя.	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6]	Вуснае апытванне
7.	***Сусветная літаратура 1-й паловы XIX стагоддзя: агульная характарыстыка. Рамантызм***	**2**		**4**			
	1. Вылучэнне гістарычных перыядаў: асноўныя літаратурна-мастацкія крытэрыі. Новы этап у развіцці сусветнага	2		4	Мультымедыйная	Асн. [1]	Выступленне з паведамленнямі.

	літаратурнага працэсу. 2. Складванне асноўных літаратурных кірункаў (рамантызм, рэалізм) у еўрапейскіх літаратурах. 3. Эстэтычныя перадумовы, філасофскае абгрунтаванне ідэй рамантыкаў. Рамантызм як літаратурна-мастацкі кірунак. 4. Сінтэз мастацтваў у рэчышчы рамантычнага светаўспрымання: літаратуры і музыкі				прэзентацыя. Мастацкія тэксты	Дад. [4] [5] [6] [7]	
8.	***Рамантызм у літаратуры Германіі***	**2**	**4**	**4**			
	1. Праграмныя працы («Фрагменты» Ф. Шлегеля). Вобраз паэта ў рамане Навaліса «Генрых фон Офтэрдынген». 2. Паэзія нямецкага рамантызму. Вершы, прысвечаныя старажытнай Эладзе і хрысціянству (Ф. Гёльдэрлін). 3. Паэты Гейдэльбергскай школы: К. Брэнтана і Арнім. Цыкл балад «Нямецкія народныя паданні» А. Шаміса, паэтычны цыкл «Каханне і жыццё жанчыны» (музыка Р. Шумана). 4. Паэзія і музыка ў творчасці Ё. Айхендорфа. Жыццёвы і творчы шлях В. Мюлера: сувязь з народам, трагічнасць жыцця. 5. «Песнярова пракляцце» Л. Уланда і «Курган» Я. Купалы. 6. Проза нямецкага рамантызму: браты Грым, Генрых фон Клейст (у т.л. драматургія апошняга). 7. Творчасць Э.Т.А. Гофмана.	2	4	4	Мультымедыйная прэзентацыя.	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6] [7]	Экспрэс-апытанне
9.	***Рамантызм у літаратуры Англіі***	**2**	**2**	**4**			
	1. Нацыянальныя асаблівасці рамантызму. 2. Росквіт паэзіі і асновы рамантычнай літаратуры ў паэзіі «Азёрнай школы». 3. Проза: В. Скот – стваральнік жанру гістарычнага рамана. 4. Дж. Г. Байран. Жыццёвы і творчы шлях. «Усходнія» паэмы («Карсар», «Гяур»). Паэма «Шыльёнскі вязень». 5. Байранізм як спецыфічны кірунак еўрапейскай рамантычнай думкі.	2	2	4	Мультымедыйная прэзентацыя. Мастацкія тэксты	Асн. [1] Дад. [4] [5] [6] [7]	Вусная праверка
10.	***Рамантызм у літаратуры Францыі***	**2**	**2**	**4**			
	1. Проза: узнікненне жанру рамана-споведзі (аповесці «Атала», «Рэнэ» Ф.Р. Шатабрыяна, «Адольф» Б. Канстана, «Споведзь сына стагоддзя» А. дэ Мюсэ), спецыфіка гістарычнага рамана («Сен-	2	2	4	Мультымедыйная прэзентацыя.	Асн. [1] Дад.	Вуснае апытванне

	Мар» А. дэ Віньі, раманы А. Дюма), жанр сацыяльнага рамана (Жорж Санд). 2. В. Гюго. Прадмовы да драмы «Кромвель» як літаратурны маніфест французскага рамантызму. Жанр гістарычнага рамана ў творчасці В. Гюго. 3. Раман «Сабор Парыжскай Божай Мацеры»: зварот да гістарычнага мінулага, нацыянальнай гісторыі. 4. Паэзія Гюго: успаміны, роздум, адлюстраванне падзей жыцця («Сейбіт», «Захад сонца», «На барыкадзе»).				Мастацкія тэксты	[4] [5] [6] [8]	
11.	***Рамантызм у літаратуры ЗША***	**2**	**2**	**4**			
	1. Проза: распрацоўка жанру рамана (гістарычнага, прыгодніцкага, марскога, бытавога) ў творчасці Ф. Купера. 2. Пачынальнік жанру дэтэктыўнай прозы Э. По. Паэзія: Э. По – тэма адчаю і смутку ў вершах, «страшнае» ў «натуральным». 3. Услаўленне патрыярхальнага мінулага ў творчасці Г. Лангфэла – «Спеў аб Гаяваце» – «індзейская Эда», гістарычнае і міфалагічнае ў паэме.	2	2	4	Мультымедыйная прэзентацыя	Асн. [1] Дад. [4] [6] [9]	Выступленне з паведамленнямі.
12.	***Сусветная літаратура XIX стагоддзя: агульная характарыстыка. Рэалізм***	**2**		**2**			
	1. Літаратура рэалізму ў XIX ст.: тыпалогія літаратурнага кірунку. 2. Паняцце «крытычны рэалізм». Філасофія пазітывізму як адна з асноў зараджэння і развіцця рэалістычнай літаратуры. 3. Сувязі з філасофіяй, прыродазнаўчымі навукамі.	2		2	Мастацкія тэксты	Асн. [2] [3] Дад. [4] [7]	Вусная праверка
13.	***Рэалізм у літаратуры Францыі***	**2**	**4**	**6**			
	1. Паэзія: П.Ж. Беранжэ. 2. Проза – Ф. Стэндаль. 3. П. Мерымэ – гістарычныя сюжэты, майстэрства рэалістычнага апавядання ў творах. 4. А. дэ Бальзак. 5. Г. Флабер.	2	4	6	Мультымедыйная прэзентацыя. Мастацкія тэксты	Асн. [2] [3] Дад. [4] [5] [8]	Аналіз і прагляд твораў

14.	***Рэалізм у літаратуры Англіі***	**2**	**4**	**6**			
	1. Віктарыянства як перыяд і лад жыцця, ідэалогія і духоўная атмасфера. 2. Прадстаўнікі «бліскучай плеяды»: Ч. Дзікенс, У. Тэкерэй, сёстры Брантэ. 3. Адлюстраванне заганаў віктарыянскай Англіі ў раманах Ч. Дзікенса. 4. «Ярмарка пыхлівасці» У. Тэкерэя: сацыяльна-палітычныя, маральныя праблемы, іронія і сатыра ў творы, праблема «рамана без героя». 5. Раман Ш. Брантэ «Джэн Эйр».	2	4	6	Мультымедыйная прэзентацыя. Мастацкія тэксты	Асн. [2] [3] Дад. [4] [5] [6] [9]	Выступленне з паведамленнямі.
	УСЯГО	**28**	**28**	**52**			**Залік**

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Гранкина, Е. В. История зарубежной литературы XVII–XVIII веков [Электронный ресурс] : интерактив. электрон. учеб.-метод. комплекс / Е. В. Гранкина, Н. А. Развадовская // СДО Moodle / Белорус. гос. пед. ун-т. – Режим доступа: https://bspu.by/moodle/course/view.php?id=4319. – Дата доступа: 14.05.2022.
2. История зарубежной литературы (история зарубежной литературы XIX века) [Электронный ресурс] : электрон. учеб.-метод. комплекс для специальностей 1-02 03 02 «Русский язык и литература», 1-02 03 04 «Русский язык и литература. Иностранный язык (с указанием языка)» / сост. Т. Е. Комаровская // Репозиторий БГПУ. – Режим доступа: http://elib.bspu.by/handle/doc/2136. – Дата доступа: 13.06.2022.
3. Развадовская, Н. А. Зарубежная литература XIX века [Электронный ресурс] : учеб.-метод. пособие / Н. А. Развадовская // Репозиторий БГПУ. – Режим доступа: http://elib.bspu.by/handle/doc/1443. – Дата доступа: 13.06.2022.

Дадатковая літаратура

4. Адамовіч, Г. Я. Літаратурная класіка ў параўнальным вывучэнні / Г. Я. Адамовіч. – Мінск : Беларус. дзярж. пед. ун-т, 2008. – 112 с.
5. Гранкина, Е. В. История зарубежной литературы XVII–XVIII веков: комплекс тестовых заданий : практикум для студентов учреждений высш. образования / Е. В. Гранкина, Н. А. Развадовская. – Минск : Белорус. гос. пед. ун-т, 2016. – 148 с.
6. История зарубежной литературы XIX века : учебник / Е. М. Апенко [и др.] ; под ред. Е. М. Апенко. – М. : Проспект, 2001. – 413 с.
7. Луков, В. А. История литературы. Зарубежная литература от истоков до наших дней : учеб. пособие для студентов пед. вузов / В. А. Луков. – М. : Академия, 2003. – 511 с.
8. Проскурин, Б. М. История зарубежной литературы XIX века. Западноевропейская реалистическая проза : учеб. пособие / Б. М. Проскурин, Р. Ф. Яшенькина. – М. : Флинта : Наука, 2006. – 416 с.
9. Тарасова, Е. В. Традиции готического романа в прозе США XIX – первой трети XX веков (Э. А. По, А. Бирс, Г. Ф. Лавкрафт) : монография / Е. В. Тарасова. – Минск : Респ. ин-т высш. шк., 2022. – 126 с.

МЕТАДЫЧНЫЯ РЭКАМЕНДАЦЫІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ САМАСТОЙНАЙ (ПАЗААЎДЫТОРНАЙ) РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ «СУСВЕТНАЯ ЛІТАРАТУРА XVII–XIX СТАГОДДЗЯЎ»

Самастойная работа студэнтаў з’яўляецца адным з найважнейшых і найбольш эфектыўных элементаў навучання ў вышэйшай навучальнай установе. Гэта сумесная дзейнасць выкладчыка і студэнта, накіраваная на самастойнае авалоданне студэнтам часткай дысцыпліны пры дапамозе спецыяльна распрацаванага навукова-метадычнага забеспячэння, якая прадугледжвае арганізацыю дадатковых кансультацый і спецыяльных відаў кантролю з боку выкладчыка, акрамя прадугледжаных вучэбным планам форм прамежкавага і выніковага кантролю кампетэнцый студэнтаў па дысцыпліне.

Мэта самастойнай работы студэнтаў: развіццё ўнутраных псіхалагічных механізмаў інтэлектуальнай актыўнасці студэнтаў, іх пазнавальных здольнасцей шляхам уключэння ў ініцыятыўную вучэбную і навукова-прафесійную дзейнасць, павышэнне канкурэнтаздольнасці выпускнікоў ВНУ праз фарміраванне ў іх кампетэнцый самаадукацыі.

Віды самастойнай працы студэнтаў:

а) рэпрадуктыўная (вучэбная, кансультацыйная), якая ўключае выкананне заданняў з вучэбнай літаратуры.

б) прадуктыўная (даследчая), якая ўключае выкананне навукова-даследчай работы; вывучэнне, анатаванне, рэферыраванне дадатковай вучэбнай літаратуры; падрыхтоўку да канферэнцый і г.д.

Формы самастойнай работы студэнтаў: падрыхтоўка да лекцый і практычных заняткаў; вывучэнне вучэбных дапаможнікаў; вывучэнне тэм і праблем, якія не выносяцца на лекцыі і практычныя заняткі; падрыхтоўка рэфератаў, паведамленняў і дакладаў; складанне бібліяграфіі і рэферыраванне па самастойна вывучанай тэме.

Кантроль самастойнай работы можа ажыццяўляцца ў выглядзе тэстаў, абмеркавання рэфератаў, абмеркавання і абароны вучэбных заданняў, экспрэс-апытанняў на аўдыторных занятках, калёквіумаў.

Прыкладны пералік і кароткая характарыстыка ацэначных сродкаў

№ п/п	Найменне АС	Кароткая характарыстыка АС	Прадстаўленне АС у ВП
1.	Рэферат	Прадукт самастойнай работы студэнта – кароткі выклад у пісьмовай форме атрыманых вынікаў тэарэтычнага аналізу пэўнай тэмы, у якім аўтар перадае змест матэрыялу, прыводзіць розныя пункты гледжання, а таксама ўласны погляд на яе	Тэматыка рэфератаў
2.	Паведамленне	Сродак, які спрыяе ацэнцы ўмення студэнта пісьмова выкладаць сутнасць вызначанай праблемы, рабіць высновы,	Тэматыка паведамленняў

№ п/п	Найменне АС	Кароткая характарыстыка АС	Прадстаўленне АС у ВП
		якія абагульняюць аўтарскую пазіцыю па пэўнай праблеме	
3.	Даклад	Прадукт самастойнай работы студэнта, публічнае выступленне з прэзентацыяй атрыманых вынікаў аналізу пэўнай тэмы ці праблемы	Тэматыка дакладаў
4.	Канспект	Прадукт самастойнай работы студэнта – поўны выклад у пісьмовай форме атрыманых вынікаў тэарэтычнага аналізу пэўнай тэмы, у якім аўтар перадае змест матэрыялу	Спіс літаратуры для канспектавання
5.	Бібліяграфічны спіс	Прадукт самастойнай работы студэнта, які ўяўляе сабой спіс літаратуры па пэўнай тэме ці праблеме, неабходнай для яе вывучэння	Пералік тэм для складання бібліяграфічнага спіса

ПЕРАЛІК ЗАДАННЯЎ КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ САМАСТОЙНАЙ РАБОТЫ СТУДЭНТАЎ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ (дзённая форма атрымання адукацыі)

	Назва тэмы	Колькасць гадзін на СРС	Заданні	Форма выканання
1.	Раздзел 1. XVII стагоддзе і літаратурны працэс. Барока	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Пераклады на беларускую мову. Барока ў славян і беларусаў. 2. Буйнейшы прадстаўнік – Сімяон Полацкі. «Высокае» і «нізкае» барока.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў
2.	Раздзел 2. Класіцызм	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць рэфераты па тэмах: 1. Маральная праблематыка ў прозе французскіх класіцыстаў: М. Лафайет («Прынцэса Клеўская»), Б. Паскаль («Думкі»), 2. Ф. Ларашфуко («Максімы»), Ж. Лабруер («Характары, або Норавы нашага стагоддзя»). 3.Жанры трагедыі (П. Карнель, Ж. Расін)	Падрыхтоўка рэфератаў паводле кантрольных пытанняў
3.	Раздзел 3. XVIII стагоддзе: Асветніцтва	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Асветніцтва ў славян. Яго антыфеадальны, антыкаталіцкі характар (Польшча), насычанасць ідэямі нацыянальнага вызвалення: супраць аўстрыйскага абсалютызму (Чэхія), турэцкага прыгнёту (Сербія, Балгарыя), як процістаянне прыгону і самаўладдзю (Расія). 2. Асветніцкая літаратура на беларускіх землях.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў. Састаўленне бібліяграфіі і рэферыраванне самастойна вывучанай тэмы
4.	Раздзел 4. Асветніцтва ў Англіі	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Дэфо і Свіфт па-беларуску. Рабінзанада ў сусветнай літаратуры (у т.л. «Палескія рабінзоны» Я.Маўра). 2. Пераклады на беларускую мову, тыпалагічныя сыходжанні.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў
5.	Раздзел 5. Асветніцтва ў Францыі	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць адказы па тэмах: 1. Пастаноўкі оперы Дж. Расіні «Севільскі цырульнік» і В.А. Моцарта «Жаніцьба Фігара» на беларускай сцэне (пераклад апошняй на беларускую мову ў 1936 г. А. Дударом). 2. Асветніцтва ў Францыі як адна з перадумоў Вялікай французскай	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў. Састаўленне

			рэвалюцыі 1789 – 1794 гг., яго ўплыў на жыццё тагачаснай Еўропы (у т.л. на Беларусь).	бібліяграфіі і рэферыраванне самастойна вывучанай тэмы
6.	Раздзел 6. Асветніцтва ў Германіі	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць рэфераты па тэмах: 1. Вертэраўскі тып героя. Гётэ і выяўленчае мастацтва (ілюстрацыі да твораў Гётэ, у т.л. А. Кашкурэвіча: новае прачытанне трагедыі «Фаўст» у XX ст.). 2. Гётэ і тэатр (1860-я гады як час пачатку шырокага знаёмства з творамі нямецкага драматурга на Беларусі. Пастаноўкі XIX – XX стагоддзяў). Гётэ і музыка: опера Ш. Гуно «Фаўст», опера Ж. Маснэ «Вертэр». Гётэ па-беларуску. 3. Афарызмы, цытаты з Гётэ. Прысвячэнні Гётэ.	Падрыхтоўка рэфератаў паводле кантрольных пытанняў
7.	Раздзел 7. Сусветная літаратура 1-й паловы XIX ст.: агульная характарыстыка. Рамантызм	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Сінтэз мастацтваў у рэчышчы рамантычнага светаўспрымання: літаратуры і музыкі (песні Ф. Шуберта на словы В. Мюлера: цыклы «Прыгожая млынарка», «Зімні шлях»; вакальныя цыклы Р. Шумана на словы Г. Гейнэ, А. Шаміса, музыка да «Манфрэда» Дж.Г. Байрана); 2. літаратуры і жывапісу (В. Ваньковіч «А. Міцкевіч на скале Аю-Даг», уплыў «Крымскіх санетаў» на беларускага мастака) і інш.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў
8.	Раздзел 8. Рамантызм у літаратуры Германіі	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Уплыў музыкі і жывапісу на творчасць Э.Т.А. Гофмана: казкі і лібрэта («Шчаўкунок» як аснова для «Казак Гофмана» французскага кампазітара Ж. Афенбаха). 2. Фантастычнае і рэальнае ў свеце Гофмана. 3. Пераклады Гофмана па-беларуску, пастаноўкі на беларускай сцэне.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў
9.	Раздзел 9. Рамантызм у літаратуры Англіі	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць рэфераты па тэмах: 1. Сацыяльна-рэвалюцыйныя, нацыянальна-вызваленчыя матывы ў творчасці Дж. Байрана і Я. Купалы. 2. Уплыў байранізму на беларускую паэзію. 3. Прысвячэнні Байрану: Я. Лучына, У. Караткевіч.	Падрыхтоўка рэфератаў паводле кантрольных пытанняў
10.	Раздзел 10. Рамантызм у літаратуры Францыі	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэме: 1. Сінтэз мастацтваў. Паэзія Гюго: успаміны, роздум, адлюстраванне падзей жыцця («Сейбіт», «Захад сонца», «На барыкадзе»).	Падрыхтоўка паведамленняў паводле пытання

11.	Раздзел 11. Рамантызм у літаратуры ЗША	4	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Услаўленне патрыярхальнага мінулага ў творчасці Г. Лангфэла – «Спеў аб Гаяваце» – «індзейская Эда», гістарычнае і міфалагічнае ў паэме. Рамантычная туга па казачнаму мінуламу. 2. Нацыянальныя асаблівасці рамантызму ў літаратуры ЗША.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў
12.	Раздзел 12. Сусветная літаратура XIX ст.: агульная характарыстыка. Рэалізм	2	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленне па тэме: 1. Роля мастацкай дэталі (падрабязнасцей быту, пейзажа, партрэта, жэста, суб'ектыўных рэакцый, мовы, інтэр'ера) у рэалізме.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле пытання Састаўленне бібліяграфіі і рэферыраванне самастойна вывучанай тэмы
13.	Раздзел 13. Рэалізм у літаратуры Францыі	6	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць рэфераты па тэмах: 1. Асаблівасці гістарычнага рамана ў творчасці Флабера («Саламбо»). 2. Тэма страчаных ілюзій і яе вырашэнне ў іншым гістарычным кантэксце (раман «Выхаванне пачуццяў»). Выкрыццё заганаў буржуазнага грамадства. 3. Майстэрства мастацкага слова Флабера.	Падрыхтоўка рэфератаў паводле кантрольных пытанняў
14.	Раздзел 14. Рэалізм у літаратуры Англіі	6	Вывучыць адпаведны матэрыял і падрыхтаваць паведамленні па тэмах: 1. Віктарыянства як перыяд і лад жыцця, ідэалогія і духоўная атмасфера. 2. Прадстаўнікі т.зв. «бліскучай плеяды»: Ч. Дзікенс, У. Тэкерэй, сёстры Брантэ.	Падрыхтоўка паведамленняў паводле кантрольных пытанняў
	УСЯГО	**52**		

ПЕРАЛІК РЭКАМЕНДАВАНЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ

Для бягучага кантролю якасці засваення ведаў студэнтамі выкарыстоўваецца наступны дыягнастычны інструментарый:

– індывідуальная гутарка са студэнтамі для выяўлення якасці ведаў матэрыялу;

– франтальнае апытванне;

– вусная праверка атрыманых ведаў;

– праверка наяўнасці заканспектаванай і рэферыраванай вучэбнай літаратуры;

– праверка выкананых даследчых заданняў;

– ацэнка ўзроўню абароны падрыхтаваных рэфератаў, паведамленняў і дакладаў;

– даследаванне ўзроўню і вызначэнне якасці аналітычнай апрацоўкі тэксту праз вусныя ці пісьмовыя выступленні студэнтаў;

– праверка выкананых практычных заданняў.

Ацэнка за выкананне заданняў, рэфератаў, дакладаў уключае: правільнасць выканання задання; адпаведнасць і паўната раскрыцця тэмы; якасць выканання работы; самастойнасць меркаванняў; логіка падачы інфармацыі; афармленне.

Прыкладныя крытэрыі і паказчыкі ацэнкі выканання студэнтамі работ, якія выкарыстоўваюцца ў працэсе бягучай атэстацыі і СР

Крытэрый	Паказчыкі
Рэферат / паведамленне /даклад	
Ступень раскрыцця тэмы	тэма раскрыта поўнасцю; – – тэма раскрыта часткова (не больш за 2 заўвагі)
Аб'ём выкарыстанай навуковай літаратуры	– аб'ём навуковай літаратуры дастатковы; – аб'ём навуковай літаратуры недастатковы (не больш за 2 заўвагі)
Сапраўднасць інфармацыі (дакладнасць, абгрунтаванасць, наяўнасць спасылак на крыніцы інфармацыі)	– інфармацыя дакладная, абгрунтаваная, утрымлівае спасылкі на выкарыстаныя крыніцы інфармацыі; – інфармацыя мае заўвагі па адным пункце з трох

Крытэрый	Паказчыкі
Неабходнасць і дастатковасць інфармацыі	– прыведзеныя дадзеныя і факты выкарыстоўваюцца для абгрунтавання ці ілюстрацыі пэўных тэзісаў і палажэнняў; – прыведзеныя дадзеныя і факты выкарыстоўваюцца для абгрунтавання ці ілюстрацыі пэўных тэзісаў і палажэнняў часткова (не больш за 2 заўвагі)
Канспект	
Адпаведнасць канспекта плану зместу крыніцы	– канспект адпавядае плану зместу; – канспект часткова адпавядае плану зместу (не больш за 2 заўвагі)
Адлюстраванне ў канспекце асноўных палажэнняў крыніцы і наяўнасць вывадаў	– асноўныя палажэнні адлюстраваны, вывады прадстаўленыя; – асноўныя палажэнні адлюстраваны, вывады не прадстаўленыя
Выразнасць, лаканічнасць выкладу	– выклад выразны і лаканічны; – выклад мае заўвагі па адным пункце з двух
Бібліяграфічны спіс	
Дакладнасць інфармацыі	– інфармацыя дакладная; – інфармацыя мае заўвагі (не больш за 2)
Сапраўднасць інфармацыі	– інфармацыя сапраўдная; – інфармацыя мае заўвагі (не больш за 2)

ПРЫКЛАДНАЯ ТЭМАТЫКА ПАВЕДАМЛЕННЯЎ, РЭФЕРАТАЎ, ДАКЛАДАЎ

1. Драматургічная рэформа Ж.-Б. Мальера. Лёс камедыі «Тарцюф». Вобраз галоўнага героя Тарцюфа.
2. Сатырычны вобраз Аргона ў камедыі Ж.-Б. Мальера «Тарцюф».
3. Камедыя-балет Ж.-Б. Мальера «Мешчанін у дваранах». Адлюстраванне ў камедыі сацыяльных супярэчнасцей эпохі.
4. Журдэнаўскі ідэал адукаванага і выхаванага чалавека ў камедыі Ж.-Б. Мальера «Мешчанін у дваранах».
5. Асветніцтва ў Англіі. Раман Д. Свіфта «Падарожжы Гулівера».
6. 14. Раман прыгод і падарожжаў Д. Дэфо «Рабінзон Круза».
7. Нямецкае Асветніцтва і асоба І. В. Гётэ.
8. Гісторыя напісання трагедыі «Фаўст» І. В. Гётэ. Структура твора. Пралогі ў творы.
9. Трагедыя «Фаўст» І. В. Гётэ. Пошукі Фаўстам сэнсу жыцця і ўласнага прызначэння. «Спакушэнні» на шляху героя.
10. Вобраз Маргарыты, яго функцыя ў трагедыі «Фаўст» І.В. Гётэ.
11. Выпрабаванні Фаўста ў II частцы твора І.В. Гётэ. Канкрэтна-гістарычны змест і вечны сэнс вобраза Фаўста.
12. Творчасць Ф. Шылера ў кантэксце еўрапейскага Асветніцтва.
13. Раман Ж. Санд «Кансуэла» ў кантэксце рамантызму літаратуры Францыі.
14. Жанр гістарычнага рамана ў творчасці В. Гюго. Раман «Сабор Парыжскай Божай Маці»: зварот да гістарычнага мінулага, нацыянальнай гісторыі.
15. Вобраз мадам дэ Рэналь у раскрыцці ідэі рамана «Чырвонае і чорнае» Ф. Стэндаля.
16. Вобраз Матыльды дэ Ламоль як увасабленне нораваў парыжскага грамадства XIX ст. у рамане «Чырвонае і чорнае» Ф. Стэндаля.
17. Жыццёвы і творчы шлях А. дэ Бальзака.
18. Філасофскі раман А. дэ Бальзака «Шчыгрынавая скура». Эвалюцыя характару галоўнага героя Рафаэля дэ Валантэна.
19. Роля і функцыі жаночых вобразаў у рамане А. дэ Бальзака «Шчыгрынавая скура».
20. Англійскі рэалізм віктарыянскай эпохі. Раман Ш. Брантэ «Джэн Эйр». Праблема выхавання ў творы

ПРЫКЛАДНЫ ПЕРАЛІК ПЫТАННЯЎ ДА ЗАЛІКУ

1. Фарміраванне асноўных літаратурных кірункаў у XVII ст. Барока як мастацка-эстэтычная сістэма.
2. Барока ў еўрапейскай і беларускай літаратурах: параўнальная характарыстыка.
3. Класіцызм. Прынцыпы класіцызму.
4. Ж.-Б. Мальер: асноўныя этапы жыцця і творчасці.
5. Драматургічная рэформа Ж.-Б. Мальера. Лёс камедыі «Тарцюф». Вобраз галоўнага героя Тарцюфа.
6. Сатырычны вобраз Аргона ў камедыі Ж.-Б. Мальера «Тарцюф».
7. Камедыя-балет Ж.-Б. Мальера «Мешчанін у дваранах». Адлюстраванне ў камедыі сацыяльных супярэчнасцей эпохі.
8. Журдэнаўскі ідэал адукаванага і выхаванага чалавека ў камедыі Ж.-Б. Мальера «Мешчанін у дваранах».
9. Вобразы дваран у камедыі Ж.-Б. Мальера «Мешчанін у дваранах», іх роля ў раскрыцці жыццёвай праўды.
10. Класіцызм у англійскай літаратуры. Паэма Д. Мілтана «Страчаны рай». Вечныя вобразы і матывы.
11. XVIII ст. і яго месца ў гісторыі сусветнай літаратуры. Асветніцтва як комплекс ідэй у культурным руху Еўропы.
12. Асноўныя літаратурныя напрамкі эпохі Асветніцтва: класіцызм, ракако, сентыменталізм. Іх характарыстыка.
13. Асветніцтва ў Англіі. Раман Д. Свіфта «Падарожжы Гулівера».
14. Раман прыгод і падарожжаў Д. Дэфо «Рабінзон Круза».
15. Рабінзанада ў сусветнай і беларускай літаратуры.
16. Асветніцтва ў Францыі. Грамадска-палітычнае значэнне дзейнасці французскіх асветнікаў Вальтэра, Д. Дзідро, Ж.Ж. Русо.
17. Нямецкае Асветніцтва і асоба І. В. Гётэ.
18. Гісторыя напісання трагедыі «Фаўст» І. В. Гётэ. Структура твора. Пралогі ў творы.
19. Трагедыя «Фаўст» І. В. Гётэ. Пошукі Фаўстам сэнсу жыцця і ўласнага прызначэння. «Спакушэнні» на шляху героя (І частка).
20. Вобраз Маргарыты, яго функцыя ў трагедыі «Фаўст» І.В. Гётэ.
21. Выпрабаванні Фаўста ў ІІ частцы твора І.В. Гётэ. Канкрэтна-гістарычны змест і вечны сэнс вобраза Фаўста.
22. Творчасць Ф. Шылера ў кантэксце еўрапейскага Асветніцтва (1 твор на выбар).
23. Сусветная літаратура 1-й пал. XIX ст. Рамантызм як літаратурна-мастацкі накірунак.
24. Казачная проза братоў Грым у кантэксце літаратуры рамантызму (3 творы на выбар).

25. Нямецкі рамантызм. Творчасць Э.Т.А. Гофмана. Фантастычнае і рэальнае ў свеце Гофмана (2 творы на выбар).
26. Лёс мастака і мастацтва ў творах Э.Т.А. Гофмана (2 творы на выбар).
27. Асаблівасці рамантызму ў літаратуры Англіі.
28. В. Скот як заснавальнік жанру гістарычнага рамана (1 твор на выбар).
29. Д. Г. Байран. Жыццёвы і творчы шлях.
30. Байранаўскі рамантычны герой ва ўсходняй паэме «Карсар».
31. Байранаўскі рамантычны герой ва ўсходняй паэме «Гяур»: канцэпцыя асобы.
32. Раман М. Шэлі «Франкенштэйн, або Сучасны Праметэй»: тэматыка і праблематыка.
33. Асаблівасці рамантызму ў літаратуры Францыі.
34. Гістарычны раман у творчасці А. Дзюма (1 твор на выбар).
35. Раман Ж. Санд «Кансуэла» ў кантэксце рамантызму літаратуры Францыі.
36. Жанр гістарычнага рамана ў творчасці В. Гюго. Раман «Сабор Парыжскай Божай Маці»: зварот да гістарычнага мінулага, нацыянальнай гісторыі.
37. Распрацоўка жанру рамана ў творчасці Ф. Купера (1 твор на выбар).
38. Рамантызм у літаратуры Польшчы. Адам Міцкевіч як заснавальнік польскага рамантызму.
39. Рамантызм у літаратуры ЗША. Рамантычнае наватарства Э.А. По ў паэме «Груган» («Ворон»).
40. Пачынальнік жанру дэтэктыўнай прозы Э. А. По. Навелістычнае майстэрства пісьменніка (2 творы на выбар).
41. Адметнасць псіхалагічных навел Э.А. По. (2 творы на выбар).
42. Сацыяльна-гістарычныя ўмовы фарміравання рэалізму ў еўрапейскай літаратуры XIX ст.
43. Асноўныя рысы крытычнага рэалізму ў еўрапейскіх літаратурах.
44. Этапы развіцця рэалізму XIX ст.
45. Рэалізм у літаратуры Францыі. Проза Ф. Стэндаля. Этапы сталення галоўнага героя рамана «Чырвонае і чорнае».
46. Вобраз мадам дэ Рэналь у раскрыцці ідэі рамана «Чырвонае і чорнае» Ф. Стэндаля.
47. Вобраз Матыльды дэ Ламоль як увасабленне нораваў парыжскага грамадства XIX ст. у рамане «Чырвонае і чорнае» Ф. Стэндаля.
48. Жыццёвы і творчы шлях А. дэ Бальзака.
49. Філасофскі раман А. дэ Бальзака «Шчыгрынавая скура». Эвалюцыя характару галоўнага героя Рафаэля дэ Валантэна.
50. Роля і функцыі жаночых вобразаў у рамане А. дэ Бальзака «Шчыгрынавая скура».

51. Навелістычнае майстэрства П. Мерымэ ў творы «Кармэн»: герой, асяроддзе, мараль.

52. Псіхалагічна-сацыяльная навела Г. дэ Мапасана. Спецыфіка мапасанаўскага пейзажу, натуралістычная падрабязнасць, сацыяльная палярызацыя герояў (2 творы на выбар).

53. Тэма кахання ў жанры мапасанаўскай навелы. Псіхалагізм, дэталь-метафара, праблема «рамак».

54. Раман Г. Флабера «Спадарыня Бавары»: тэматыка і праблематыка.

55. Вобраз спадарыні Бавары ў аднайменным рамане Г. Флабера.

56. Раман Ч. Дзікенса «Прыгоды Алівера Твіста»: перамога дабра і пакаранне зла ў творы.

57. «Ярмарка пыхлівасці» У. Тэкерэя: сацыяльна-палітычныя, маральныя праблемы. Спецыфіка «рамана без героя».

58. Англійскі рэалізм віктарыянскай эпохі. Раман Ш. Брантэ «Джэн Эйр». Праблема выхавання ў творы.

КРЫТЭРЫІ АЦЭНКІ ВЫНІКАЎ ВУЧЭБНАЙ ДЗЕЙНАСЦІ НАВУЧЭНЦАЎ ВА ЎСТАНОВАХ ВЫШЭЙШАЙ АДУКАЦЫІ

№	Адзнака	Крытэрыі
1.	***залічана***	дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, граматны, лагічна правільны адказ на пытанні, уменне рабіць абагульненні і абгрунтаваныя высновы; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, уменне яго выкарыстоўваць у вырашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна прымяняць тыпавыя рашэнні ў межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і напрамках па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне, модулі і даваць ім параўнальную ацэнку; актыўная самастойная работа на практычных, лабараторных занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў
2.	***не залічана***	недастаткова поўны аб'ём ведаў у межах вучэбнай праграмы УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; веданне асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай УВА па вучэбнай дысцыпліне, модулі; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, адказ на пытанні з істотнымі, лагічнымі памылкамі; слабое валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, модуля, некампетэнтнасць у рашэнні стандартных (тыповых) задач; няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і накірунках вывучаемай вучэбнай дысцыпліны, модуля; пасіўнасць на практычных і лабараторных занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва вучэбнай дысцыпліны, вывучэнне якой звязана з дысцыплінай рабочай праграмы	Кафедра, якая забяспечвае вывучэнне гэтай дысцыпліны	Прапановы кафедры аб зменах у змесце рабочай праграмы	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
«Уводзіны ў літаратуразнаўства»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Больш увагі надаць вывучэнню жанраў літаратуры класічнага рэалізму	Лічыць праграму ўзгодненай з дысцыплінамі на стадыі яе падрыхтоўкі. 29.10.2024 Пратакол № 3
«Гісторыя беларускай літаратуры XVII–XVIII стагоддзяў»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Больш шырока выкарыстоўваць міжпрадметныя сувязі пры вывучэнні літаратуры эпохі Барока і Класіцызму	Лічыць праграму ўзгодненай з дысцыплінамі на стадыі яе падрыхтоўкі. 29.10.2024 Пратакол № 3
«Гісторыя беларускай літаратуры XIX стагоддзя»	кафедра беларускай і замежнай літаратуры	Больш шырока выкарыстоўваць міжпрадметныя сувязі пры вывучэнні літаратуры рамантызму і рэалізму	Лічыць праграму ўзгодненай з дысцыплінамі на стадыі яе падрыхтоўкі. 29.10.2024 Пратакол № 3